

مقدمات روش پژوهش



دکتر مختار رنجبر^۱

دکتر امیرحسین دهقان منشادی^۲

دکتر نسوین شنبهی^۳

^۱ .استاد یار گروه علوم تربیتی، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد، لامرد، ایران

^۲ . دبیر آموزش و پرورش شهر یزد. مدرس دانشگاه فرهنگیان یزد، ایران

^۳ . معاون دبیرستان و دبیر آموزش و پرورش بوشهر، ایران

سرشناسه	:	رنجبر، مختار، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	:	مقدمات روش پژوهش / مختار رنجبر، امیرحسین دهقان منشادی، نسرين شنبه‌ی.
مشخصات نشر	:	گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۱۷۵ ص.
شابک	:	۳۵۰۰۰ ریال 978-622-02-0480-0
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۷۰.
موضوع	:	تحقیق -- روش‌شناسی
موضوع	:	Research -- Methodology
شناسه افزوده	:	دهقان منشادی، امیرحسین، ۱۳۴۳ -
شناسه افزوده	:	شنبه‌ی، نسرين، ۱۳۴۵ -
رده بندی کنگره	:	۵۵/۱۸۰Q
رده بندی دیویی	:	۴۲/۰۰۱
شماره کتابشناختی ملی	:	۵۷۱۴۷۱۵

مقدمات روش پژوهش

تالیف: دکتر مختار رنجبر - دکتر امیرحسین دهقان منشادی - دکتر نسرين شنبه‌ی

صفحه آرا و طراح جلد: بهار عزت‌آباد

نوبت چاپ: اول- ۱۳۹۸

مشخصات ظاهری: ۱۷۵ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰۰

شماره شابک: ۰ - ۰۴۸۰ - ۰۲ - ۶۲۲ - ۹۷۸

چاپ و نشر: نوروزی- ۰۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.



نشانی: گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، بازار رضا (ع)، ۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸

دورنگار: ۰۱۷-۳۲۲۲۰۰۴۷ آدرس الکترونیکی: Entesharate.noruzi@gmail

سایت انتشارات: www.Entesharate-noruzi.com

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۱
فصل اول.....	۳
مفاهیم.....	۳
تعریف مطالعه.....	۶
مطالعه صحیح.....	۶
مزایای شیوه صحیح مطالعه.....	۶
اقسام مطالعه.....	۷
گروه های مطالعه کننده.....	۷
شرایط مناسب مطالعه و عوامل اثر بر یادگیری.....	۷
معنای لغوی تحقیق.....	۹
معنای اصطلاحی تحقیق.....	۱۱
تهیه طرح موضوع تحقیق.....	۱۵
طرح فرضیه.....	۱۷
در علوم اجتماعی، تعاریف بر دو نوع هستند:.....	۱۸
تعاریف نظری.....	۱۸
تعاریف عملی.....	۱۸
تطبیق تعاریف عملی با تعاریف نظری:.....	۱۹
ابزار و وسایل جمع آوری اطلاعات.....	۲۰
انواع نمونه گیری.....	۲۱
نمونه گیری تصادفی ساده.....	۲۲
نمونه گیری تصادفی سیستماتیک.....	۲۳
نمونه گیری مطبق (طبقه ای).....	۲۳
نمونه گیری خوشه‌ای.....	۲۴
نمونه گیری چند درجه‌ای.....	۲۵
مراحل کلی پژوهش حقیقی.....	۲۵
ضرورت تجزیه مهارت‌ها در مرحله آموزش.....	۲۶
سه اصل روش شناختی در آموزش مهارت‌های پژوهشی.....	۲۷

۲۹	اهمیت مهارت‌های پژوهشی
۳۱	اصل اول: تعدد و تنوع مهارت‌ها
۳۳	طبقه‌بندی مهارت‌ها
۳۳	الف) طبقه‌بندی کلی آموزشی
۳۴	معرفی سه دوره کلی آموزش مهارت‌های پژوهش
۳۴	الف) مقدمات پژوهش
۳۵	فهرست مهارت‌های قبل از تحقیق یا مقدمات پژوهش
۳۶	ب) پژوهش مقدماتی یا روش تحقیق
۳۷	ج) پژوهش تطبیقی
۳۸	ب) راه‌ها به طبقه‌بندی‌های جزئی مهارت‌ها
۴۰	اصل دوم: ضرورت تجدید مهارت‌ها در مرحله آموزش
۴۲	اصل سوم: رعایت ترتیب و رعایت جمعیت مهارت‌ها
۴۲	بحث پیوند با مهارت‌های پایه و کاربردی
۴۶	رعایت ترتیب و هویت جمعیت مهارت‌ها
۴۷	روش تحقیق چیست؟
۴۷	استنباط‌های علوم مختلف از روش تحقیق
۴۷	تقسیم‌بندی روش‌های تحقیق
۴۹	تحقیقات نتیجه‌گرا و تصمیم‌گرا
۴۹	طبقه‌بندی تحقیق
۵۱	فصل دوم
۵۱	ضرورت و اهمیت
۵۳	ضرورت و اهمیت مطالعه در یادگیری
۵۴	مراحل یک مطالعه تمرینش
۵۴	عوامل موثر بر مطالعه و نکات مورد توجه در یک مطالعه تمرینش
۵۸	نکات در مورد مطالعه صحیح
۶۱	مکان مناسب مطالعه
۶۲	زمان مناسب مطالعه
۶۳	چه موقع درس بخوانیم؟
۶۵	رابطه تحقیق و تألیف

۶۶	ویژگی های یک نوشته خوب
۶۹	فصل سوم
۶۹	روشها
۷۲	انواع روش های معمول در مطالعه
۷۲	هشت روش معمول مطالعه به این شرح است:
۷۲	1. روش پس ختام
۷۴	2. روش دقیق خوانی
۷۵	3. خواندن بدون نوشتن
۷۵	4. خط کشیدن زیر نکات مهم
۷۵	5. حاشیه نویسی
۷۶	6. خلاصه نویسی
۷۶	7. کلید برداری
۷۶	8. خلاقیت و طرح شبکه ای
۷۷	روشهای شناخت
۷۸	دسته بندی روش های تحقیق
۷۸	دسته بندی روش های تحقیق بر اساس هدف
۷۹	دسته بندی روش های تحقیق بر اساس نحوه گردآوری داده ها
۷۹	روشهای گردآوری اطلاعات
۸۰	جامعه آماری و نمونه آماری
۸۲	ابزار اندازه گیری و جمع آوری اطلاعات
۸۳	تهیه مقیاس لیکرت
۸۴	روایی یا اعتبار پرسشنامه
۸۴	پایایی یا اعتماد پرسشنامه
۸۵	روش های آماری مورد استفاده
۸۶	مطالعه موردی
۸۷	اهمیت و برد مطالعه موردی
۸۹	معایب مطالعه موردی
۸۹	مراحل مطالعه موردی
۹۲	روش تحقیق تجربی

۹۲	روش تحقیق تاریخی
۹۶	مراحل تحقیق تاریخی
۹۷	نظریات پیرامون علمی بودن تحقیق تاریخی
۹۸	منابع تحقیق تاریخی
۱۰۰	نقد اسناد تحقق تاریخی
۱۰۰	مسائل و مشکلات موجود در روش های تاریخی
۱۰۱	نکات مثبت روشهای تاریخی
۱۰۲	تحقیق توصیفی
۱۰۵	تحقیق توصیفی - از نوع ارزشیابی
۱۰۶	تحقیق توصیفی - نوع موردی
۱۰۶	تحقیق توصیفی از نوع - لسنجی
۱۰۷	تقسیم بندی تحقیقات توصیفی
۱۱۲	ارزشیابی کیفی - توصیفی - ارزشیابی و یادگیری
۱۱۳	تحقیق بر آوردی، ارزشیابی و کیفی
۱۱۶	روش های اجرایی تحقیق
۱۱۸	انواع تحقیق علمی
۱۱۸	تحقیقات علمی بر اساس هدف
۱۱۹	تحقیقات عملی
۱۱۹	تحقیقات علمی بر اساس ماهیت و روش
۱۱۹	تحقیقات تاریخی
۱۲۰	تحقیقات توصیفی
۱۲۱	تحقیق زمینه باب (پیمایشی):
۱۲۱	تحقیق موردی:
۱۲۲	تحلیل محتوا
۱۲۲	تحقیقات همبستگی:
۱۲۳	تحقیقات علی
۱۲۳	تحقیقات تجربی (آزمایشی)
۱۲۴	شرایط ضروری یک تحقیق تجربی
۱۲۵	روشهای تحقیق گام به گام

۱۲۶.....	مراحل مهم پژوهش
۱۲۷.....	مسئله تحقیق
۱۲۷.....	عناصر مهم در مسئله‌یابی
۱۲۷.....	تبارشناسی مسئله
۱۲۸.....	اقسام مسئله
۱۲۸.....	طرح مسئله
۱۲۸.....	بایسته‌هایی درمورد انتخاب مسئله پژوهشی
۱۲۹.....	راههای انتخاب مسئله تحقیق
۱۳۰.....	خطاهای احتمالی به هنگام انتخاب مسئله
۱۳۰.....	ویژگیهای مسئله تحقیق
۱۳۳.....	مزیت‌های تهیه طرح تحقیق
۱۳۴.....	نقش طرح تحقیق در آینده پژوهش
۱۳۵.....	ارکان طرح تحقیق
۱۳۵.....	راهنمای تهیه گزارش تحقیق
۱۳۵.....	بخش اول: مقدمه و بیان مسئله و سایر موارد
۱۳۷.....	بخش دوم: روش اجرای تحقیق
۱۳۹.....	بخش سوم: بحث و نتایج
۱۳۹.....	۱. یافته‌های پژوهش
۱۴۰.....	بخش چهارم: خلاصه و نتیجه‌گیری
۱۴۱.....	اجزای اصلی یک گزارش تحقیق
۱۴۱.....	مراحل تحقیق در پایان نامه نویسی
۱۴۳.....	پیش نیازهای تحقیق عمومی
۱۴۶.....	ویژگیهای یک منبع معتبر عبارتند از:
۱۵۱.....	انواع روش تحقیق از نظر روش جمع آوری اطلاعات
۱۵۱.....	الف- روش کتابخانه‌ای
۱۵۲.....	ب- روش تحقیق میدانی
۱۵۳.....	تحقیق همبستگی یا همخوانی
۱۵۳.....	هدف تحقیق همبستگی:
۱۵۳.....	ویژگی های تحقیق همبستگی

- ۱۵۴..... نمونه هایی از روش تحقیق همبستگی و همخوانی:
- ۱۵۴..... تحقیق علی یا پس از وقوع
- ۱۵۴..... هدف تحقیق علی یا پس از وقوع:
- ۱۵۴..... ویژگی های تحقیق علی:
- ۱۵۵..... نمونه هایی از تحقیق علی
- ۱۵۵..... تحقیق تجربی حقیقی
- ۱۵۵..... هدف روش تحقیق تجربی حقیقی
- ۱۵۵..... ویژگی های روش تحقیق تجربی:
- ۱۵۷..... نمونه هایی از روش تحقیق تجربی:
- ۱۵۷..... تحقیق تجربی شبه حقیقی
- ۱۵۷..... هدف از روش تحقیق تجربی:
- ۱۵۷..... ویژگی های تحقیق نیمه تجربی:
- ۱۵۷..... نمونه ای از روش تحقیق نیمه تجربی
- ۱۵۷..... تحقیق عملی (ویژه محیط های آزارش)
- ۱۵۸..... هدف روش تحقیق عملی:
- ۱۵۹..... تفاوت های "تحقیق عملی" و پژوهش های رسوم دانشگاهی
- ۱۶۰..... منابع و مأخذ

مقدمه^۱

آموزش مهارت‌های پژوهشی در جامعه علمی ما چه در حوزه و چه در دانشگاه، با آسیب‌های متعددی همراه بوده و هست. دست‌اندرکاران پژوهش غالباً درباره تعداد مهارت‌های لازم در این عرصه و ترتیب آموزش آن وحدت نظر ندارند. در مقطع کاردانی و کارشناسی به بهانه اینکه این مقطع، پایان‌نامه ندارد، دانشجویان از حدود صد مهارت مقدماتی که برای آینده آنها بسیار مهم است، محروم می‌شود. از این‌روی، دانشجویان این مقطع باید در انتظار تراکم سنگین یادگیری مهارت‌ها در آستانه پایان‌نامه نویسی باشند. مرییان و دست‌اندرکاران آموزش پژوهش درباره تعداد مهارت‌های پژوهشی وحدت نظر ندارند. مشاهده می‌شود مجموعه‌ای از مهارت‌ها بدون تفکیک دقیق بین آنها، یکبار آموزش داده می‌شوند و دانش‌پژوهان در مرحله عمل که باید و گام به گام مهارت‌های تدریس شده را به کار گیرند، دچار مشکل می‌شوند. محقق مبتدی با انبوهی از مهارت‌هایی مواجه می‌شود که آنها را «اجمالاً» یاد گرفته است؛ اما به طور تفصیلی و عملی نمی‌داند چه را طلب علم دارند. به طور کلی، عمل، یک موضوع تدریجی‌الحصول است و محقق در هر مرحله از فرایند تحقیق، باید به صورت عملیاتی تلاش‌های خود را پیش ببرد. آن این امر مستلزم است که او از مراحل ریزتر فرایند تحقیق آگاهی کافی داشته باشد. کتاب حاضر به منظور ارائه یک دیدگاه کارشناسی روشنگرانه، در قالب سه فصل، برای کارآیی بهتر آموزش یادگیری بیان گردیده است.

دکتر مختار رنجبر^۲

دکتر امیر شیرین دهقان منشادی^۳

دکتر سرین شنبهی^۴

^۱ . Introduction

^۲ . استاد یار گروه علوم تربیتی، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد، لامرد، ایران

^۳ . دبیر آموزش و پرورش شهر یزد. مدرس دانشگاه فرهنگیان یزد، ایران

^۴ . معاون دبیرستان و دبیر آموزش و پرورش بوشهر، ایران